

21/05 - v1

Nationaal Coördinator
Terrorisbestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk Beeld en Uitvoeringstoets

Departementaal vertrouwelijk

NICTV

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk Beeld - Selectie signalen uit de samenleving (SCP)*

- Veerkracht samenleving is groot, maar voor sommigen groepen, bijvoorbeeld jongeren, zien we een daling in welbevinden.
  - Bij kwetsbare groepen zien we signalen sterker worden dat problemen daar sneller stapelen (op de problemen die er al waren).
  - Ervaren wrijving tussen sociale groepen is toegenomen; met name tussen jong en oud en kwetsbare en gezonde mensen.
  - Het sociaal vertrouwen is na een kleine opleving aan het begin van de coronacrisis, al in de zomer van 2020 iets gedaald en sindsdien stabiel en weer terug rond het niveau van voor de coronacrisis.
  - Ook het politiek vertrouwen was hoog aan het begin van de crisis, maar is sindsdien sterk gedaald.
  - Er zijn veel zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor jongeren en jongvolwassenen. Veel maatregelen grijpen in op de kern van hun sociale leven, terwijl contacten met leeftijdsgenoten juist voor hen belangrijk zijn vanwege de ontwikkeling van hun identiteit. Bij hen zien we een afname in het psychisch welbevinden en een hoog percentage met enige tot sterke eenzaamheidsgevoelens. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot psychische klachten.
  - Jongeren zijn kwetsbaar vanwege hun kans op eenzaamheid en een grotere kans op werkloosheid. Dat laatste geldt ook voor laagopgeleiden en voor mensen van niet-westerse herkomst.
  - Fysiek onderwijs is van belang voor leerresultaten en heeft ook een belangrijke functie voor de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren en geeft hen structuur aan de dag.
  - De eenzaamheid onder ouderen is toegenomen. Ook zijn er zorgen over mensen met uiteenlopende beperkingen die bijvoorbeeld dagbesteding of andere ondersteuning in het sociaal domein moeten missen. Ouderen zijn kwetsbaar vanwege de impact op de gezondheid en hoge kans op sterfte.
  - Druk op een deel van de mantelzorgers is toegenomen en zij maken zich zorgen over het welzijn en de kwaliteit van leven van hun naaste.
- In april 2020 waarschuwde het SCP het kabinet ervoor dat crisistuning op basis van epidemiologie in combinatie met maatregelen en een beroep op solidariteit in de samenleving vrij snel onhoudbaar zou blijken, omdat verwachtingen, mogelijkheden en opvattingen in de samenleving om daaraan te voldoen steeds verder uiteen zullen gaan lopen naarmate de crisis langer duurt.
- De daling in het draagvlak en naleving kan niet worden weggezet als onwil, maatschappelijk onbehagen of hufterig gedrag. Er dient – zeker in de communicatie over gedragsregels – een onderscheid gemaakt te worden tussen mensen die zich niet aan de gedragsregels kunnen houden (bijvoorbeeld vanwege beperkingen of zorgsituaties; of omdat het teveel wordt), dat niet willen of het risico ervan minder inzien.
  - Een aantal groepen in de samenleving blijkt harder te worden geraakt door de coronacrisis dan andere groepen. De verschillen namen op diverse gebieden toe, zoals arbeid, inkomen, scholing, eenzaamheid en welbevinden. De impact van de coronacrisis versterkt bovendien kwetsbaarheden die we als samenleving daarvoor al hadden en hebben gesignaleerd.
  - De coronacrisis legt het vergrootglas op weeffouten in de economische en maatschappelijke instituties, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt en in het sociaal domein
  - Andere belangrijke maatschappelijke vraagstukken die bestonden vóór de pandemie zijn niet weg, bijvoorbeeld het klimaatvraagstuk en de houdbaarheid van formele en informele zorg in de toekomst.
  - Herstelbeleid moet zo spoedig mogelijk en in onderlinge samenhang worden opgestart.

* Zie [SCP Dossier maatschappelijke effecten corona](#) ; [SCP adviesbrief Bouwstenen voor Sociaal Herstel](#) ; [Briefadvies Planbureaus Een doorstart voor de samenleving](#); <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/welbevinden-en-leefstijl>;

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk beeld – Naleving

Samengevat:

De drukte in binnensteden nam toe na stap 1 van het openingsplan. Gegevens over pinbetalingen, passantentelling en parkeren op straat zijn indicatoren dat de sterke toename de eerste dagen na stap 1 openingspiek waren. De veiligheidsregio's melden dat op piekmomenten de winkelstraten nog steeds druk worden bezocht. Op basis van de verplaatsingen doordeweeks en de pinbetalingen blijkt dat de stijging voor de horeca aanhoudt.

Nieuw en noemenswaardig:

- Het zeswekelijkse RIVM gedragsonderzoek wijst uit dat er weinig getest wordt na een buitenlandreis. Als testen en quarantaine na buitenlandse reizen erg laag is, dit kan een risico zijn voor de verspreiding virus (en virusvarianten). ISWZ ontvangt meer klachten over het niet naleven van quarantainemaatregelen.
- Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat mensen het na vaccinatie minder nauw lijken te nemen met het naleven van de maatregelen.
- De pinomzet van restaurants en cafés na de heropening blijft stijgen (mogelijk door vakantie en vrije dagen). Het lijkt erop dat Nederlanders meer op vakantie gingen in het eigen land, wat mogelijk leidt tot (bijvoorbeeld) een extra terrasbezoek.
- Sinds stap 1 van het openingsplan is de gecombineerde waarde van pinbetalingen, geldopnames en IDEAL-betalingen toegenomen. Het niveau ligt boven de betalingen in dezelfde periode in 2018/19.
- Uit het driewekelijkse RIVM trendonderzoek blijkt dat naleving van draagvlak voor de maximale aantal bezoekers sterk is gestegen door de verruiming van 1 persoon naar 2 personen. Dit blijkt ook uit het zeswekelijkse RIVM vragenlijstgedragsonderzoek.

Algemeen beeld

- Het personenverkeer op de hoofdwegen en het aantal check-ins in het OV schommelen, waarschijnlijk hangt dit samen met feest- en vrije dagen. Het niveau van het personenverkeer op het hoofdwegenet is in week 19 doordeweeks afgenomen, het niveau van het OV-gebruik is dezelfde week licht gestegen.
- Het aantal winkel- en horecaverplaatsingen ligt momenteel duidelijk hoger dan vóór stap 1 van het openingsplan (28 april). Het vervallen van de reservering bij winkelen en het open gaan van de terrassen speelt hier wellicht een rol.
- Het grensverkeer stijgt: in- en uitreis van campers en caravans met Duitse en Belgische kentekens zijn rond Hemelvaart toegenomen.

- Het aantal corona gerelateerde bekeuringen nam in week 19 opnieuw af.

Drukke binnensteden

- Sinds stap 1 lijkt de pinomzet weer iets terug te zijn geschoven van online naar de winkelstraat.
- Na de flinke toename in de eerste dagen na stap 1 daalt de pin-omzet per product categorieën in non-food tweeënhalve week na weer iets.
- Uitzondering hierop zijn de uitgave bij restaurants & cafés, bouwmarkten, tuincentra en woonwinkels daar zet de stijging verder door.
- Aantal passanten in winkelstraten daalde deze week licht, na een stijging van enkele weken. Ook het aantal parkeertransacties daalde.
- De pinomzet in Nederlandse vakantieparken, hotels en campings is rond de niveaus van 2018/2019 in dezelfde periode.

Inspecties

Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- De afgelopen 4 weken laat een fluctuerend beeld zien van het aantal ontvangen klachten en signalen. T.o.v. week 18 zijn er in week 19 meer klachten en signalen ontvangen over de onderwerpen onvoldoende afstand, quarantainemaatregelen en ik ben ziek maar moet toch werken.

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

- In week 19 zijn ongeveer even veel controles uitgevoerd als in week 18: 70% van de gecontroleerde buitenterassen voldoet aan de geldende richtlijnen. Dit is een lichte daling t.o.v. week 18 (was toen 75%).
- De naleving van de gezondheidscheck en registratie blijft achter in verhouding met de andere voorwaarden.
- De regels over het aantal personen en het entertainment worden bijna overal nageleefd.

Bron: NCTV

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke Reflectie SCP op maatregelen

Ontvangen van bezoek en sociaal contact

- Sociaal contact speelt een belangrijke rol in het welbevinden van mensen.
- Mensen missen vooral de intiemere sociale contacten en kleinere bijeenkomsten. Uit onderzoek van de gedragsunit van het RIVM blijkt dat 78% van de deelnemers het mist om familie en vrienden in het echt te zien.
- Gevoelens van eenzaamheid zijn de afgelopen maanden toegenomen. In maart 2021 voelt 81% van de jongeren van 16-24 jaar zich enigszins tot sterk eenzaam, voor oudere leeftijdsgroepen ligt dit iets lager, op 62% tot 66%.
- Sociaal contact heeft ook preventieve functie; bv tijdig signaleren van somberheid en angst, en om op mogelijkheden van hulp te wijzen.

1,5 meter in het onderwijs

- Het volledig openen van het VO maakt het mogelijk dat meer leerlingen fysiek onderwijs kunnen volgen, het zal bijdragen aan het welbevinden van scholieren en de opbrengst van het onderwijs vergroten.
- Hoe sneller de scholen worden geopend, hoe meer positieve gevolgen er verwacht kunnen worden voor dit schooljaar gezien de resterende korte periode tot de zomervakantie.
- Dit geldt niet alleen voor het VO, maar ook voor het Mbo, Hbo en het WO.

Cultuurparticipatie

- De culturele en creatieve sector is goed voor 320 duizend banen en 4,5% van onze totale werkgelegenheid. Creatieve ondernemers, kunstenaars en verenigingen zijn hard geraakt door de crisis.
- Vrijtijdsbesteding, waaronder cultuurparticipatie, draagt bij aan ontplooiing, ontspanning, ontmoeting, ondersteuning en onderscheiding, en kan er juist in tijden van tegenslag enorm toe doen.
- Cultuurparticipatie kan bijdragen aan verbondenheid tussen mensen en groepen met verschillende achtergronden.
- Digitale mogelijkheden van cultuurparticipatie kunnen de beleving en sociale effecten van een live-bezoek niet evenaren.

- Beperkte (culturele) participatie kan mogelijk extra negatief uitpakken voor kwetsbare mensen die juist daar (nog) een stuk van hun welbevinden aan ontnemen.

Openstellen locaties binnen en buiten

- Het openen van doorstroomlocaties geeft mensen meer mogelijkheden voor activiteiten buitenshuis. Een groep mensen heeft daar sterke behoefte aan en het openen van deze locaties kan een bijdrage zijn aan een verbetering van hun (fysieke en mentale) welbevinden.
- Met name mensen in steden hebben zelf vaak weinig leefruimte en delen de buitenruimte zoals parken met velen. Het openen van (doorstroom)locaties kan de druk op die buitenruimte verlichten.

Inzet toegangstesten en capaciteitsnormen

- De inzet van toegangstesten voor versnellingen en verruimingen, het hanteren van alternatieve capaciteitsnormen en het al dan niet verplichten hiervan zijn bij uitstek een politieke keuze.
- Brancheorganisaties uit via de media zorgen dat vooral bij kleinschalige locaties de drempel van een negatieve toegangstest te hoog gaat zijn, bezoek uitblijft of slechts incidenteel zal zijn. Er worden eveneens zorgen geuit over het hanteren van een percentage voor maximale capaciteit op 1,5m, wat in aantallen potentiële bezoekers vooral perspectief biedt voor grotere locaties.
- De veiligheid van ontmoetingen van elkaar op terrassen, in restaurants en in culturele instellingen is beter te waarborgen dan op andere openbare plekken vanwege regels die dienen te worden nageleefd en het toezicht daarop door het personeel.

Bron: Sociaal en Cultureel Planbureau

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen (I)

Hoofdboodschap 1: Hervat volledig fysiek onderwijs in het VO zsm (voor 1 juni)

- Het loslaten van de 1,5m norm tussen leerlingen onderling in het VO is in lijn met de routekaart: jongeren van 13-17 hoeven onderling nergens 1,5 meter afstand te houden, behalve op school.
- Afstandsonderwijs leidt tot leerachterstanden, blijvende economische schade en vergroot bovendien kansenongelijkheid
  - De kinderombudsman roept op om scholen zo snel mogelijk te openen. Scholieren in het VO hebben in ruim een jaar tijd slechts circa 3 maanden volledig fysiek onderwijs genoten. Daardoor zijn bij sommige groepen leerlingen grote achterstanden opgebouwd. Door de 1,5-meter-norm gaan veel scholieren slechts één dag in de week naar school.
  - Leerverlies heeft ook grote economische gevolgen op langere termijn: gemiddeld genomen hebben jongeren met leerachterstanden slechtere baankansen als ze de arbeidsmarkt betreden, een lagere productiviteit en een lager inkomen. De OESO schat dat een leerachterstand van vier maanden zorgt voor een verlies van toekomstig inkomen van 2,5 à 4 procent. Dit leidt tot een structureel bbp-verlies van 1,5 procent.
  - Negatieve effecten van afstandsonderwijs gelden niet in gelijke mate voor alle leerlingen, maar slaan vooral neer bij specifieke groepen leerlingen. Denk aan leerlingen met beperkte digitale middelen en/of zonder plek om rustig te werken, die onder normale omstandigheden al moeite hadden om de stof bij te houden en die moeite hebben om gemotiveerd te blijven en daarom afhaken.
  - De huidige lichter brugklassers krijgt door afstandsonderwijs onvoldoende kansen om te bewijzen op welk niveau ze thuishoren. Er is vorig jaar gemiddeld een lager definitief schooladvies gegeven door het niet doorgaan van de eindtoets in het po. Hoe langer de gedeeltelijke schoolsluiting duurt, hoe kleiner de kans om alsnog op te klimmen naar het juiste niveau.
  - In algemenere zin behoren jongeren tot de groepen die het minst kwetsbaar zijn voor het virus, maar het hardst zijn geraakt door de gevolgen van de coronacrisis (grootste achteruitgang in mentaal welzijn, leerachterstanden, hogere staatsschuld). Vanuit sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief is het daarom verstandig om deze groep zo snel mogelijk meer ruimte te geven.
  - Thuisonderwijs verkleint de productiviteit van werkende ouders. Hoogopgeleide ouders kunnen beter uit de voeten met thuisonderwijs dan laagopgeleide ouders.

- Elke week afstandsonderwijs maakt de stapel achterstanden groter én maakt dat het langer duurt voordat een begin kan worden gemaakt met het wegwerken ervan.
- Te lang wachten met heropening betekent dat hervatting van fysiek onderwijs in het VO pas effect gaat hebben in september. De VO-raad heeft aangegeven 1 juni als uiterlijke heropeningsdatum te zien i.v.m. toetsweken en de zomervakantie.
- De risico's van volledig fysiek onderwijs moeten en kunnen worden beperkt, zeker ook voor docenten. Denk aan: leerlingen houden 1,5m afstand tot de docenten, frequent testen (bij besmettingen iedereen testen en docenten ook preventief), gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals spatschermen, zo veel mogelijk werken in vaste groepjes en digitale lerarenvergaderingen. OMT-advies kan hierbij behulpzaam zijn.

Hoofdboodschap 2: Behoeft aan fysiek onderwijs is ook groot in het MBO en het HO.

- Bied perspectief door in het openingsplan een concrete datum op te nemen voor loslaten 1,5 meter in MBO en HO, ruim voordat de zomervakantie begint. Volledig fysiek onderwijs in juni in het MBO en HO vergroot het welzijn van studenten, terwijl het aantal contactmomenten beperkt is vanwege de examenperiode.
- De behoefte aan fysiek onderwijs is ook groot in het MBO en het HO. Duidelijkheid over een openingsdatum voor de zomervakantie biedt perspectief aan leerlingen en studenten, en geeft onderwijsinstellingen tijd om voorbereidingen te treffen. Daarbij geldt met name in het HO dat tijdigheid geboden is, gelet op de zomervakantie en examenperiode in juni.

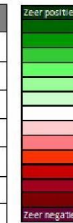

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen (II)

- **Hoofdboodschap 3:** Zo snel mogelijke heropening heeft grote economische en maatschappelijke baten, zolang het effect op de virusverspreiding niet zo groot is dat het nieuwe, zwaardere maatregelen nodig maakt. Voor gesloten sectoren telt elke week.
  - De economische baten van heropening zijn groot: economische schade verdwijnt immers niet door steun. Wat verandert is wie de schade draagt. Weken open/dicht kan miljarden aan steungeld besparen: exclusief automatische stabilisatoren en belastinguitstel kost het steunpakket naar schatting op dit moment circa € 700 miljoen per week.
  - Enkele weken open of dicht kan ook op individueel niveau een groot verschil maken voor ondernemers. Langere sluiting is een aanslag op ondernemersambities, financieel kapitaal en investeringen in de toekomst, en doet daarmee afbreuk aan het economisch potentieel van Nederland. Veel ondernemers lopen op hun laatste benen, en elke week langer uitstel vergroot het risico op faillissementen en economische schade
  - Helderheid over voorwaarden waaronder stappen eerder genomen worden kan kosten besparen. Ondernemers, studenten, werkenden en burgers weten dan waar ze aan toe zijn en kunnen hier economisch en sociaal op anticiperen.
- De volgende tabel geeft een totaaloverzicht van maatregelen en hun economische en maatschappelijke relevantie. Naast de maatregelen uit het openingsplan zijn ook onderwijsmaatregelen meegenomen in het overzicht

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie	Totaal	Aandeel permanente schade	
Stap 3					
VO loslaten 1,5m (100% fysiek onderwijs)				Zeer hoog	
MBO hervatten fysiek onderwijs (100%)				Zeer hoog	
HO hervatten fysiek onderwijs (100%)				Zeer hoog	
Restaurants binnen				Gemiddeld	
Alle doestroomlocaties				Gemiddeld	
Culturele instellingen				Gemiddeld	
Thuisbezoek (van 2 naar 4)				Laag	
Groepsvorming (van 2 naar 4)				Laag	
Stap 4					
Overige horeca binnen				Gemiddeld	
Culturele instellingen & evenementen				Gemiddeld	
Thuisbezoek (van 4 naar 6)				Laag	
Groepsvorming (van 4 naar 6)				Laag	
Stap 5					
Sport wedstrijden iedereen				Laag	
Thuisbezoek (van 6 naar 8)				Laag	
Groepsvorming (van 6 naar 8)				Laag	

Bron: EZK, FIN, SZW

Dep. Vertrouwelijk

DGSC-19: Indicatoren jongeren

Jongeren en coronacrisis

- Jongeren zijn mentaal hard geraakt door crisis.
- Monitor Brede Welvaart (19-5-21) constateert dat welvaart ook onder corona ongelijk verdeeld is ten nadele van kwetsbare groepen, bijvoorbeeld jeugd, lager opgeleiden en mensen met migratieachtergrond.
- Steeds meer inzicht in gevolgen crisis op mentale gezondheid bevolking en in de oorzaken (data en studies van o.a. CBS, Verwey-Jonker, TNO, OESO etc.).
- Uit studies blijkt dat vooral mentale gezondheid jongeren (16-24) zorgelijke ontwikkeling laat zien.
- Dashboard Sociale Impact Corona VNG (vanaf 21 mei online):
  - 80% van jongeren geeft aan eenzaam te zijn (bij 25+ is dat is 63%)
  - Jongeren geven hun leven een rapportcijfer van gem 5,9 (bij 25+ is dat een 7)
  - 10% van de jongeren geeft zijn leven een rapportcijfer < 3
  - 54% van de jongeren geeft aan psychisch gezond (bij 70+ is dat 92%)
- OESO (mei 2021): *The mental health of young people has been significantly impacted by the COVID-19 crisis. Prevalence of symptoms of anxiety and depression has risen dramatically among young people and remains higher than pre-crisis levels even with the partial re-opening of the economy, and compared to other age groups.*

Oorzaken

- Mentale gezondheid jongeren relatief hard geraakt door:
  - **Schoolsluitingen**: hebben grote impact op o.a. dagelijkse routine en sociale leven die van groot belang zijn voor het mentaal welbevinden van jongeren
  - **Verlies van werk**: gemiddelde daling van de netto arbeidsparticipatie komt vrijwel volledig voor rekening van jongeren: zij hebben relatief vaak een flexibel of tijdelijk contract en dit zijn de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.
  - **Verminderde toegang tot jeugdhulp**: voor het eerst in jaren is sprake van daling instroom jeugdhulp (-12%). Signalen: oplopende wachttijden GGZ, minder verwijzingen huisarts en vooral verminderde toegang tot hulpverlening lage SES-gezinnen omdat toegang tot hulp veelal via school verloopt.
- Voorkomen verdere en structurele mentale schade, investeren in veerkracht en herstel; zie SME-toets Trojka.
- In terugkerende Kamerpassages 'Vierde Doel' worden opties voor verder handelingsperspectief over deze en andere SME-thema's uitgelicht.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Zorg

- De druk op de zorg is nog steeds hoog en er vindt nog steeds afschaling van reguliere zorg plaats, al is dat in afnemende mate. Uit de NZa-rapportage van 20 mei:
  - Landelijk is 64% van de operatiekamers weer in gebruik; vorige week was dat 59%.
  - Deze week geven 26 ziekenhuizen aan de kritiek planbare zorg (zoals kankerbehandelingen) niet meer volledig volgens planning te kunnen leveren. Vorige week waren dit er 28. Negen van deze ziekenhuizen (evenveel als vorige week) kunnen bepaalde vormen van deze zorg niet meer binnen de vereiste zes weken verlenen; hier nemen dan andere ziekenhuizen de noodzakelijke zorg over.
  - Deze week wordt planbare zorg (zoals een knie- heup- of staaroperatie) wordt in 34% van de ziekenhuizen niet geleverd. Dit was vorige week nog 38%. Andere ziekenhuizen leveren deze zorg deels en 2% van de ziekenhuizen kan de planbare zorg weer volledig leveren.
- Het stuwmeer van uitgestelde zorg neemt dus nog steeds toe, al is dat in een steeds lager tempo. Het is van belang dat er binnen zes weken zicht moet zijn op een structurele en omvangrijke daling van de IC-bezetting door COVID-patiënten om het stuwmeer van uitgestelde zorg in klasse 3 weer in te halen. En daarnaast moet er (snel) ruimte komen om de uitgestelde planbare zorg weer in te halen.
- Hierbij speelt ook mee dat het ziekenhuispersoneel in de gelegenheid moet worden gesteld om te herstellen en bij te komen van hun inspanningen sinds de eerste golf. Dit heeft een drukkend effect op de beschikbare capaciteit voor covid-, inhaal- en reguliere zorg in de rest van 2021.
- Het OMT is gevraagd (mede naar aanleiding van de motie Kuiken) om in haar advisering over verdere versoepelingen ook expliciet de effecten op de reguliere (inhaal)zorg mee te nemen. Dit advies is op dit moment nog niet bekend.
- Rond 25 mei komt M MZS met een uitgebreide Kamerbrief over de aanpak van inhaalzorg en het herstel van het zorgpersoneel.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Rijk

Algemene noties: afname draagvlak/naleving bemoeilijkt de handhaving

- Politie merkt een duidelijke afname van het draagvlak en de naleving van maatregelen
- Compliance van het gros van de burgers is nog steeds nodig voor een effectieve handhaving. Als grote groepen burgers onvoldoende gemotiveerd zijn om zich aan de maatregelen te houden dan is handhaven onbegonnen werk en/of kan leiden tot een confrontatie tussen burgers en politie.
- Kenmerkend in stap 3 en verder is dat de lockdown wordt losgelaten en "alles onder voorwaarden open is, tenzij...". Dat is substantieel anders dan "alles is dicht, tenzij...". Dit betekent in ieder geval dat de reguliere politietaken in volle omvang terugkeren (o.a. alle vormen van criminaliteit en hulpverlening) en tegelijkertijd ook toezicht en handhaving op de coronamaatregelen in de (drukkere) publieke ruimte dient plaats te vinden.
- Daardoor wordt een méér dan gebruikelijk beslag op handhavingcapaciteit gedaan en zullen situationeel keuzes gemaakt moeten worden waarbij de inzet op handhaving van de openbare orde en directe hulpverlening prioriteit hebben.

waarop forse politie-inzet nodig is om te begrenzen.

Alternatieve vierkante meternorm

- De norm die tot op heden gebruikt wordt is voor zowel de eigenaar als in het kader van toezicht en handhaving concreet. Daar nu van afstappen c.q. compliceren leidt tot een onduidelijke situatie met dito consequenties voor toezicht en handhaving.
- Een dergelijke wijziging vraagt heldere communicatie en tijdige aankondiging zodat partijen zich hierop kunnen voorbereiden.

Algemene noties: handhaving

- De inschatting is dat iedere versoepeling die nu wordt gedaan niet meer terug te draaien is. Die veerkracht lijkt in de samenleving – ook bij de goedwillende burgers – niet meer aanwezig te zijn. Versoepelingen door toegangstesten geven lucht aan de samenleving die graag meer vrijheid wil. Het leidt echter tot verslapping door afnemende awareness / urgentie en mogelijk ook (nog meer) bewuste ongehoorzaamheid.
- Het is daarom van belang dat maatregelen en eventuele randvoorwaarden zo min mogelijk uitzonderingen kennen, duidelijk zijn en goed onderbouwd worden. Een lappendeken aan maatregelen met veel uitzonderingen bemoeilijkt de handhaving.
- Uitgaande van een blijvende medische noodzaak is de aanname dat bij versoepeling juist een intensiever (bestuurlijk) toezicht nodig is, vergeleken met een situatie waarin nagenoeg alle sectoren beperkt geopend en/of gesloten zijn.
- Meer dan voorheen is het noodzakelijk dat sectoren, branches en ondernemers verantwoordelijkheid nemen voor een juiste naleving en handhaving van de binnen de sector geldende maatregelen.
- Beleidsmatig is de politie is niet belast met handhaving in sectoren; bestuursrechtelijk noch strafrechtelijk. Een eventuele politie-inzet in sectoren is louter gebaseerd op sterke armrol of bij excessen.
- Communicatief moet benadrukt worden dat versoepeling slechts mogelijk is als men zich goed houdt aan de maatregelen die wel nog gelden. Dit moet ook expliciet ondersteund worden door het bestuur; niet alleen communicatief maar ook door daadwerkelijke en zichtbare crowd management en in de (bestuurlijke) handhaving van de maatregelen zodat in het land niet meerdere verschillende handhavingsregimes ontstaan. Risico is dat als m.n. geen invulling wordt gegeven aan crowd management dit tot excessen leidt

Bron: Nationale Politie,
OM en Boa's (rijk)

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Lokaal

Algemeen

- De versoepelingen uit stap 3 gaan enorm veel vragen van de handhaving. Er komen op steeds meer plekken steeds specifiekere regels. Eenduidigheid is dan ook essentieel, evenals uitlegbaarheid zowel van de maatregelen zelf als de reden daartoe.
- Voorom regels die op meerdere manieren uitlegbaar zijn, wees consistent en schep duidelijkheid. Zorg voor een heldere definiëring. Maak de regels generiek en voorkom uitzonderingen.
- Handhaving ligt primair bij de branches zelf. Duidelijke verwachtingen en afspraken zijn hierover nodig, waarbij de handhavende partijen het sluitstuk zijn.

Verruimen van het verbod op groepsvorming

- Gemeenten zien dat er in de praktijk toch vaak meer mensen in de buitenruimte bij elkaar komen en dat dit ook op terrassen al veelal gebeurt. Daarbij was het idee om buiten meer en eerder ruimte te bieden. De handhaving op de groepsgrootte wordt steeds ingewikkelder. Daarom zouden wij voorstellen om de maximale groepsgrootte buiten los te laten, en te concentreren op het handhaven van de 1,5 meter onderling.

Openstellen van culturele instellingen binnen

- Het was niet uitlegbaar dat de grootwinkelbedrijven wel open mochten maar musea niet. De gemeenten zijn dan ook groot voorstander van deze versoepeling en blijven daarbij ook groot voorstander van de m2 norm zoals die ook in de detailhandel geldt.

Openstellen van horeca binnen voor uiteten

- Het blijft zowel juridisch als voor handhaving heel erg lastig onderscheid te maken tussen horeca voor uiteten en niet-uiteten (droog en nat). Zeker als er een verschil ontstaat tussen het wel mogen drinken zonder te eten buiten op het terras maar niet binnen.
- Open de gehele horeca en concentreer de handhaving op de 1,5 meter afstand en de maximale bezetting.

Het verruimen van de voorwaarden voor sporten binnen en buiten

- Op groeps- en teamgrootte is bijna niet te handhaven. Zeker niet bij wisselende samenstelling van team.
- De regels voor binnensport in groepsverband zijn ook bijna niet te handhaven, maar ook niet uitlegbaar (groepslessen waarbij je op één apparaat/mat blijft die 1,5m van elkaar staan mogen geen gezamenlijke instructeur hebben, terwijl je wel met 30 personen op een crossfit-trainer kan staan in de sportschool).

Het openstellen van buurt en wijkcentra

- Dit is voor de cohesie en participatie in de wijk heel belangrijk, dus zijn wij voorstander.

Het openstellen van wellness, sauna's en zonnebankstudio's

- Ook dit is voor welzijn van belang en daar zijn we daarom voorstander van.

Het verruimen van de m2-norm voor doorstroomlocaties incl. bibliotheken

- Gebruik de m2 norm als basis uitgangspunt en laat deze op andere sectoren e.d. aansluiten

Het openstellen van rondvaartboten en ander bedrijfsmatig personenvervoer voor recreatie

- Trek de regelgeving gelijk met de horeca voor duidelijkheid in de handhaving

Het toestaan van uitzonderingen op het thuiswerkadvies.

- Feitelijk is dit al staande praktijk, we krijgen de indruk dat dit met name nog door overheidsinstellingen gevolgd wordt en verder toch al veel breder weer op kantoor gewerkt wordt. Als hier nog beperkingen in zijn, zou het kabinet er goed aan doen dit nog extra te benadrukken.

Het openstellen van locaties voor zaalverhuur en congrescentra

- Trek de regelgeving gelijk met cultuur en buurthuizen.

Openstellen van locaties voor overige educatieve activiteiten

- Zorg ervoor dat dit vergelijkbaar is met de andere onderwijs uitgangspunten, zodat er een eenduidig beeld is van de regels met betrekking tot onderwijs en educatie.

Versnellingen en verruiming door inzet van toegangstesten

- Voor de handhaving ontstaat een vervlochten parallelle samenleving met een veelheid aan verschillende regels. Daarop is niet te handhaven en het is niet uitlegbaar. Toegangstesten is een potentiële bron voor tweedeling in de samenleving, die gemeenten juist proberen te voorkomen. Bijvoorbeeld op het gebied van toegankelijkheid (zonder/met eigen vervoer en bij digitale vaardigheden).
- De maatregel is in het licht van de oplopende vaccinatiegraad waarschijnlijk tijdelijk. Bovendien vervalt in september 2021 de Twm. Aan deze maatregel besteedde middelen en tijd kunnen volgens de gemeenten beter ingezet worden voor het versneld openen van de samenleving als geheel.
- Gemeenten hebben een grote voorkeur voor het alleen onder randvoorwaarden toepassen bij activiteiten die anders niet verantwoord open kunnen vanaf stap 4 en 5 (evenementen, nachtclubs) waarbij handhaving van 1,5 meter en hygiëne regels niet mogelijk is.

Alternatieve norm

- De gemeenten zijn groot voorstander van de eerste optie, oftewel werken met een percentage van de maximale capaciteit. Trek alle sectoren gelijk zodat er consistentie is voor de handhaving.

Bron: VNG

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Juridisch (VR)

Algemeen

- Geen overregulering: bij voorkeur eenvoudige regels en heldere keuzes in wat wel en niet mag. Bij voorkeur geen gedetailleerde regelgeving en overregulering. Dat is niet handhaafbaar en zorgt dat meer open gaat dan bedoeld.
- Versimpel de regeling: keer de norm om. Publieke plaatsen mogen weer open en benoem wat nog niet is toegestaan. Geef daarbij duidelijk aan welke voorwaarden gelden.
- Reguliere exploitatie: benadruk steeds dat de openstelling zich beperkt tot de reguliere exploitatie. Hierdoor wordt ook duidelijk welke activiteiten op welke locatie mogelijk zijn.
- Aandacht voor locaties met meerdere functies: wanneer gelden welke regels? Buurthuizen en zalencentra worden bijvoorbeeld zeer uiteenlopend gebruikt.
- Aantallen, normen of percentages: aantallen zijn handhaafbaar, percentages en m2-normen niet. Bovendien kan een andere norm nadeliger zijn. Liever uitgaan van inrichten op anderhalve meter en één norm voor zowel binnen als buiten.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van horeca

- Eén lijn voor horeca op alle locaties: trek één lijn in de horeca voor afhaal, terrassen en voorwaarden. Voor alle locaties. Dus bij sportkantines en culturele instellingen maar ook bijvoorbeeld hotels, seksinrichtingen, wellness en casino's.
- Schaal de norm voor groepen sneller op: norm van twee personen sluit niet aan bij de praktijk. Belangrijker dat anderhalve meter wordt aangehouden.
- Maak geen onderscheid in horeca: het verschil tussen restaurants voor uit eten en andere horeca niet handhaafbaar. Wanneer is het uit eten?
- Duidelijke tijden: tijden voor alcoholverbod, afhaal en terras gelijk trekken.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van evenementen

- Verhouding openstelling: hoe verhoudt de openstelling van zalencentra, congreslocaties en spellocaties zich tot evenementenverbod? Zijn evenementen daar toegestaan? Dit knelt met evenementenverbod in de openbare ruimte.
- Hou rekening met voorbereidingstijd: evenementen kennen een voorbereidingstijd. Voor deze branche is het van belang al sneller inzicht te krijgen in de voorwaarden die gaan gelden voor evenementen binnen en buiten (aantallen, mondkapjes ed).
- Maak aparte regeling voor EK: liever reguleren dan handhaving.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van sport

- Groepslessen en wedstrijden: maak duidelijk wat is toegestaan. Kan jeugdcompetitie weer? Als evenementen (en congressen) zijn toegestaan, dan ook wedstrijden.
- Zwemlessen voor volwassenen toestaan: als groepsles niet mag, uitzondering maken voor zwem-ABC voor volwassenen.
- Teamsport 27+: alleen mogelijk als buiten ook 1,5 meter afstand bij sport wordt losgelaten. Denk ook aan roeien, afstand daar maximaal 1 meter.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van toegangstesten

- Vragen bij uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid: hoe moeten toezichhouders hierop controleren? Hoe maakt een ondernemer duidelijk welk regime hij gebruikt? Kan ondernemer switchen en hoe ga je om met clusterbesmettingen?
- Voldoende testcapaciteit nodig: als je bij elke activiteit een negatief testbewijs moet overleggen, dan moet er voldoende capaciteit zijn. Anders knelpunt OOV.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van overige maatregelen

- Loslaten thuiswerken: aandacht voor drukte in het openbaar vervoer.
- Verruimen van het verbod op groepsvorming: vier personen sluit niet aan bij de praktijk. Wellicht beter om de nadruk te leggen op de anderhalve meter afstand en verbod op groepsvorming sneller los te laten in de buitenruimte.

Overwegingen vanuit handhaving ten aanzien van 1,5m VO

- Voldoende externe onderwijslocaties: er zijn veel externe locaties voor onderwijsinstellingen beschikbaar en die worden ook gebruikt dus wees voorzichtig met loslaten.
- Herinvoeren ingewikkeld: wanneer de 1,5m in het VO wordt losgelaten wordt het herinvoeren ingewikkeld.
- Samenhang vaccinatiegraad: bekijk het loslaten van de anderhalve meter in het VO samen met de vaccinatiegraad voor de leeftijdscategorie van ouders.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Inspecties (ISZW, IGJ)

Aandachtspunten

- Voorkeur van ISZW is om de werknemers ook mee te nemen in het max aantal personen per m² vloeroppervlakte. Er zijn bij ISZW meldingen binnengekomen dat werknemers onvoldoende ruimte ervoeren om 1,5 meter afstand kunnen houden.
- Er worden weinig onregelmatigheden verwacht vanuit de inspecties bij verdere versoepeling in horeca en detailhandel. De horeca en detailhandel-sectoren zijn al geruime tijd enorm actief om te anticiperen op de 1.5m maatregelen.
- We verwachten dat de ruimere openstelling tot meer meldingen kan leiden. Dan zullen we mogelijk meer moeten gaan prioriteren.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Gedrag

Context

De ziekenhuis cijfers gaan sinds een week naar beneden. Er zijn zeer recent (28 april en 19 mei) versoepelingen doorgevoerd. Meting van 6-9 mei laat lichte verbetering in welbevinden zien. Wel is vertrouwen in overheidsbeleid verder gedaald.

Met op benodigde naleving van gedragsregels in de komende maanden:

- Bouw traagheid in bij versoepelingen. Beoordeel eerst effecten van voorgaande versoepelingen en voorkom Jo-Jo effecten en teleurstelling.
- Vaar op data (volgens adviezen OMT, zoals ziekenhuis opnames) niet datums, en
- Vaar een duidelijke en vaste koers, aandacht voor rechtvaardigheid (eerlijke verdeling lasten), duidelijke uitleg.

Als het OMT Stap 3 versoepelingen verantwoord acht en daarop wordt gevaren, voldoet dit aan deze 3 punten.

- Varen op data en enige traagheid bij versoepelen voor de zekerheid, om ook de effecten van veranderende context en vaccinatiegraad te kunnen meenemen, past bij een vaste koers.
- Naast versoepelingen ook rekening houden met dalende naleving van geldende maatregelen bij zowel gevaccineerde als niet gevaccineerde mensen. Dit is onder andere het gevolg van de versoepelingen zelf (meer drukte, normvervaging).
- Testen en quarantaine na buitenlandse reizen is erg laag, dit is een risico voor verspreiding virus.
- Verschillende groepen in de samenleving hebben nu nog een lage vaccinatiegraad dan wel lage vaccinatiebereidheid. Het is belangrijk hier de komende tijd intensief op in te blijven zetten, met oog voor de verschillen tussen en binnen groepen.
- Ondanks versoepelingen en vaccinaties, is het vertrouwen in het beleid verder gedaald. Het merendeel van de respondenten geeft wel aan een voorzichtige benadering (niet te snel versoepelen, enige traagheid) te prefereren. De meerderheid steunt de gedragsmaatregelen ook als deze nog 6 maanden aangehouden zouden moeten worden, m.n. hygiëne, (deels) thuiswerken, testen/quarantaine, drukte mijden.
- In de laatste meting gedragsonderzoek gaf al een meerderheid aan het onlogisch of moeilijk te begrijpen te vinden waarom sommige maatregelen in sommige situaties wel gelden en in andere niet. Helder uitleg dus nodig.

Kortom: houd preventieve maatregelen aan die het meest effectief zijn (OMT) en die mensen goed vol kunnen houden (gedragsdata). Blijf inzetten op communicatie over het belang van deze maatregelen, voor het tegengaan van verspreiding van het virus én

daarmee ook voor het mogelijk blijven maken van verdergaande versoepelingen.

En als er onverhoopte tegenslagen komen (bijv. varianten), is het belangrijk voor vrouwen in het beleid om een gedegen en breed gedragen plan paraat te hebben: als... → dan... (coping-plan).

Gedragsreflecties op alternatieve bepaling van maximum aantal bezoekers in winkels, doorstroomlocaties en overige locaties

Het invoeren van een maximum capaciteit die gebaseerd is op de maximale 1,5m capaciteit kan een verbetering zijn van de inconsistentie die mensen nu ervaren in het betreffende beleid. Het is nu voor mensen lastig te begrijpen dat een voor een terras van 500m² eenzelfde maximum aantal geldt als voor een terras van 25m². Hierbij geldt wel wederom dat toegenomen drukte en normvervaging (zowel op de locatie zelf als in de toestroom) kunnen leiden tot dalende naleving van maatregelen.

Conclusie

- Het baseren van de maximum capaciteit op een percentage van de maximale 1,5m zaalcapaciteit kan ervaren inconsistenties wegnemen. Dit kan draagvlak voor het beleid vergroten, mits helder en concreet uitgelegd en toepasbaar.
- Toename van het aantal mensen op een locatie kan leiden tot dalende naleving van met name het afstand houden.
- Met oog op beperking infectierisico:
  - Enige vertraging in het vergroten van de percentages (30% → 70% → 100%) biedt daarom zekerheid en past bij een vaste koers.
  - Waar nodig aanpassingen in de inrichting van locaties waardoor 1,5m afstand houden als vanzelfsprekend wordt ervaren door bezoekers zijn aan te raden.
  - Bij aankomst mogelijkheid tot hand-desinfectie & goede ventilatie van binnenruimtes kunnen tevens bijdragen aan preventie van infecties, en ook aan het vertrouwen van bezoekers dat de beheerders zich inspinnen om infectiegevaar te beperken. Dit zou naleving van afstand houden ook kunnen bevorderen.

Methode

Gezien de zeer korte timeline, zijn deze reflecties gebaseerd op expert consensus tijdens eerdere rondes, de meest recente vragenlijst data en focus groepen.

Bron: RIVM Corona Gedragsunit

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets: Communicatie (I)

Algemeen

- Een deel van de samenleving snakt naar meer mogelijkheden, maar een ander deel van de samenleving maakt zich nog grote zorgen en is bevreesd dat de versoepelingen te snel gaan. Hoe overtuigender de daling in besmettingen en ziekenhuisbezetting is, hoe groter het draagvlak voor de volgende stap in de versoepelingen. Maar we moeten ons blijven realiseren, de druk op de zorg is nog steeds erg hoog.
- Als op 26 mei besloten wordt tot deze stap, dan is dat sneller dan veel mensen verwachten. Voor het draagvlak is het goed om dat alleen bij overtuigende cijfers te doen en helder toe te lichten waarom deze stap gemaakt kan worden. Maar bij minder overtuigende cijfers zal een groot deel van Nederland stellen: "Bij twijfel niet inhalen".
- Voor het draagvlak van het beleid is het beter om vast te houden aan de inhoud van de stappen uit het openingsplan. Als besloten wordt om stap 3 maar deels uit te voeren, zal dat leiden tot veel maatschappelijke kritiek en mogelijk tot vermindering van het draagvlak van het beleid.
- Zorg dat aangekondigde versoepelingen duurzaam en blijvend zijn. Dat draagt bij aan een groter maatschappelijk draagvlak en een grotere naleving. Het is beter om iets meer tijd te nemen dan om versoepelingen binnen enkele weken te moeten terugdraaien.
- Zorg voor eenduidige maatregelen die makkelijk zijn uit te leggen en helder communiceerbaar zijn. Dat leidt tot hogere naleving. Voorkom uitzonderingen of bijzondere voorwaarden.

Maatregelen stap 3

- De voorgestelde maatregelen gaan gepaard met veel details. Dit compliceert de communicatie over de maatregelen. Maar grosso modo zijn de maatregelen wel uitlegbaar.
- Door de betrokken sectoren zal dit worden gezien als een welkome stap. Kritiek op de willekeur van de maatregelen zal bij deze stap afnemen. Er blijven nu nog maar enkele sectoren over waar niets of maar weinig kan. Voor deze sectoren (clubs, grote festivals) is het ook voor de sectoren zelf evident dat stappen nu nog niet mogelijk zijn en het is duidelijk dat op afzienbare termijn er ook voor deze sectoren stappen gezet gaan worden.
- Er wordt in deze stap heel veel mogelijk, maar nog wel met veel beperkingen. In de communicatie zal het daarom meer moeten gaan over wat de beperkingen zijn dan over wat er versoepeld wordt.
- De stap die gezet gaat worden is een grote stap. Dat levert veel extra drukte op straat op, met als extra zorgpunt de verwachte drukte rond het aankomende EK voetbal. Het risico is

groot dat naleving van de overgebleven maatregelen sterk afneemt. Dit vraagt daarom blijvende aandacht voor de communicatie over en inzet op de naleving van de basisregels.

- Daarbij valt met name de thuisbezoekregeling, de groepsvorming buiten en het thuiswerkadvies op. Deze worden niet of beperkt versoepeld, maar hebben wel veel impact in het dagelijkse leven van mensen. Mogelijk wordt dit ook de focus van de kritiek op het coronabeleid: "Ik mag wel ..., maar ik mag nog niet naar mijn werk/een groep gasten in mijn tuin ontvangen/met een groep afspreken in het park."

Inzetten van toegangstesten

- Het inzetten van toegangstesten zorgt ervoor dat er meer mogelijk is, maar er blijven beperkingen. Maak helder wat met toegangstesten wel en niet extra kan.
- Het inzetten van toegangstesten maakt dat het voor instellingen, ondernemers en burgers veel ingewikkelder wordt om de regels te doorzien. Er komen veel meer bepalingen en uitzonderingen bij. Doordat instellingen en ondernemers zelf kunnen kiezen of ze met of zonder openingstesten opengaan (bv het ene museum kiest ervoor om wel open te gaan, het andere museum doet dat niet, mogelijk kiezen ondernemers ervoor om door de week te gaan en in het weekend wel toegangstesten in te zetten) is het risico groot dat het voor de consument niet meer helder is wat er wel en wat er niet kan. Dit kan consequenties hebben voor draagvlak.
- Er zijn zorgen in de samenleving dat Nederland naar een langdurige testsamenleving toe gaat. Maak duidelijk wat testen kan bijdragen in het verder openstellen van de samenleving. Voor het draagvlak is het goed om duidelijk aan te geven dat de inzet van toegangstesten tijdelijk is. Benoem dan ook niet alleen bij welke stap uit het openingsplan er wordt gestart met toegangstesten, maar ook bij welke stap weer wordt gestopt met het inzetten van toegangstesten voor een specifieke sector.
- Benoem in de communicatie dat een toegangstest alleen meer mogelijkheden biedt op locaties die onder voorwaarden open zijn en dat het geen recht geeft om op andere plekken maatregelen niet na te leven.
- Bij mogelijke uitvoeringsproblemen zal het draagvlak van het inzetten van toegangstesten snel onder druk komen.

Bron: NKC

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Communicatie (II)

Reflectie alternatieve norm maximaal bezoek

- De huidige indeling is communicatief risicovol als dat betekent dat in stap 4 en 5 in grote locaties maar maximaal 50 of 100 bezoekers worden toegelaten. De facto betekent dat deze locaties niet of alleen met toegangstesten opengaan.
- Bij de besluitvorming wordt in principe alleen in detail gecommuniceerd over de stap die voor ligt. We hoeven dus niet een nieuwe systematiek uit te leggen. Voor de uitlegbaarheid maakt het dus niet uit welke variant gekozen wordt. Bovendien wijken beide opties af van de norm die voor de detailhandel geldt, dus er blijven verschillen tussen sectoren.
- Qua uitlegbaarheid geldt dat het aan de sectoren moet worden uitgelegd. Het algemeen publiek merkt in principe alleen iets als toegangskaartjes zijn uitverkocht. Dat betekent dat in de keuze voor de opties niet hoeft te worden nagedacht of een optie eenvoudig uitlegbaar is. Van organisaties mag worden verwacht dat ze ook eens iets ingewikkelder optie kunnen vertalen naar de eigen locatie.
- Naar verwachting zal een iets behoudender optie in stap 3 kunnen rekenen op meer draagvlak, zeker omdat er bij deze stap al heel veel mogelijk wordt gemaakt. Dat geldt voor het algemeen publiek, maar mogelijk ook voor de betrokken sectoren, te meer daar ook optie 2 al een verruiming is ten opzichte van de routekaart.

Dep. Vertrouwelijk

Omgevingstoets buitenland

Update: 19-5-2021

						Dep. Vertrouwelijk
Maatregelen BEL/FRA/DUI/VK /DK	NL	BEL	FRA	DUI	VK	DK
Algemeen	Per 19-5 treedt stap 2 uit het openingsplan in werking	Geleidelijke versoepelingen vanaf 26/4. Vanaf 9-6 is het de bedoeling dat een zomerplan met verdere versoepelingen in werking treedt.	Grotere versoepelingen per 19/5. Vanaf 9-6 kan er met nieuwe versoepelingen gerekend worden.	Per 24/4 Noodknop om de 3 ^e golf tegen te gaan. - Regionale aanpak. - Is verzwaring in het openingsplan Sinds 8/5 zijn er versoepelingen voor herstelde personen en volledig gevaccineerden	Grote versoepelingen volgens openingsplan per 12/04. Volgende stap op 17/5	Versoepelingen per 21-4
Incidentie [^]* & Vaccinatiegraad	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 35,5% 1 dosis; 11,1% volledig gevaccineerd Incidentie: 565,33 per 100.000 inwoners per 14 dagen <p>[^]Het VK levert alleen een 7 dagen incidentie. *De waarden zijn van het ECDC afkomstig en zijn van week 17 en 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 39% 1 dosis; 11,9% volledig gevaccineerd Incidentie: 354,14 per 100.000 inwoners per 14 dagen 	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 33,8% 1 dosis; 14,9% volledig gevaccineerd Incidentie: 414,5 per 100.000 inwoners per 14 dagen 	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 39,3% 1 dosis; 11,3% volledig gevaccineerd Incidentie: 274,06 per 100.000 inwoners per 14 dagen 	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 69,7% 1 dosis; 38,5% volledig gevaccineerd Incidentie: 23,5 per 100.000 inwoners per 7 dagen 	<ul style="list-style-type: none"> Vaccinatiegraad: 32,3% 1 dosis; 18,7% volledig gevaccineerd Incidentie: 200,28 per 100.000 inwoners per 14 dagen
Avondklok	Geen	samenscholingsverbod 00:00-05:00	Landelijk 21:00-06:00	Bij een 7 dagen incidentie > 100 avondklok van 22.00 tot 05:00. Geldt niet voor gevaccineerde en herstelde personen	Geen	Geen
Onderwijs	PO/KO/VO/MBO open. HO met gebruik zelftesten open per 26/4	PO volledig open, VO en HO gedeeltelijk open	KO open. PO/VO/HO deels open	Verplicht 2x p.w zelftest. Bij een 7 dagen incidentie > 165 thuisonderwijs	PO/KO/VO open.	Deels open; regionale verschillen
Winkels & Horeca	Open per 28/4. Terrassen mogen per 19-5 van 06:00-20:00 open	Open. Per 8/5 ook terrassen open	Open tot 19 uur (horeca gesloten). In sommige regio's enkel essentiële winkels open	Essentiële detailhandel: open Overig: Bij 7 dagen incidentie tot 150: op afspraak met test. Geldt niet voor gevaccineerde en herstelde personen Incidentie boven > 150: dicht	Open, ook horeca binnen.	Open, inclusief terrassen. Horeca binnen alleen toegankelijk met Coronapaspoort (negatieve test of vaccinatie)

Vervolg	NL	BEL	FRA	DUI	VK	DK
Niet-medische contact-beroeven	Open	Open (m.u.v. sekswerkers)	Open	Gesloten m.u.v. kappers en voetzorg. Enkel met gebruik van FFP2 masker & test. Geldt niet voor gevaccineerde en herstelde personen	Gesloten m.u.v. kappers en nagelsalons	Open
Recreatieve instellingen	Doorstroomlocaties buiten mogen open.	Deels open per 8/5. o.a voorstellingen voor 50 personen & pretparken	Open. Buiten mogen max 1000 personen	Afhankelijk van de 7 daagse incidentie. Bij een incidentie van <100: open. Bij een incidentie van >100 dicht. Per deelstaat is eventueel wel een negatieve test nodig	Open onder voorwaarden (afstand, mondkapjes etc.). Evenementen binnen en buiten zijn ook weer toegestaan.	Open met Coronapaspoort
Kleurcode volgens Buitenlandse zaken	NVT	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje
Reisadvies	Geen generiek reisadvies. Er is een reisadvies per land.	Niet-essentiële reizen worden ten stelligste afgeraden. Afhankelijk van het passagier lokalisatie formulier wordt er bepaald of iemand in quarantaine moet bij terugkomst. Een eventuele quarantaine is verplicht	Het wordt afgeraden om naar het buitenland te reizen. Inkomende reizigers moeten in quarantaine. Reizigers uit bepaalde landen zijn enkel welkom met een geldige reden	Geen generiek reisadvies, maar reisadvies per land. Bij terugkeer en inreis gelden strenge quarantaine regels	Het wordt ontraden om op vakantie te gaan. Enkel met een geldige reden mag er gereisd worden. Bij terugkeer of inreis moet er aan een verplichte quarantaine voldaan worden. Eventueel is dit in een corona hotel	Er geldt een dringend advies om niet naar het buitenland te reizen. Inreizende personen moeten na aankomst in verplichte quarantaine